

archeologie vědění a člověk/subjekt
jako centrální idea
san103 (eva šlesingerová)

- „člověk“, vědy o člověku
- antropologický spánek
- multispecies ethnography
- člověk/zvíře, člověk/stroj
- antropos
 - debata o humanismu
 - biosocial becomings
 - we have never been only human
- život, kategorie živého
- nové formy života
 - transhumanism, post-human, non-human
- bioart

Foucault

slova a věci

- Kant _co mohu vědět? co mám dělat? v co mohu doufat? *co je to člověk?*
- F. navazuje na osvícenský projekt
- Před 18.stol neexistoval člověk (subjekt x objektová dubleta)
- humanitní vědy, vědy o člověku (antropologie, sociologie, historie)
 - kdy se člověk ustavuje jako postava, kterou je potřeba myslet, tvář v písku ...
- práce (ekonomie), jazyk (filologie), život (biologie)
- antropologický spánek (jak může člověk poznat člověka?)
- role nemyšleného _role jiného (Freud, Marx, Hegel)

moderní subjekt_las meninas

postava člověka subjekt

NANCY SCHEPER-HUGHES

Department of Anthropology, University of California, Berkeley

MARGARET M. LOCK

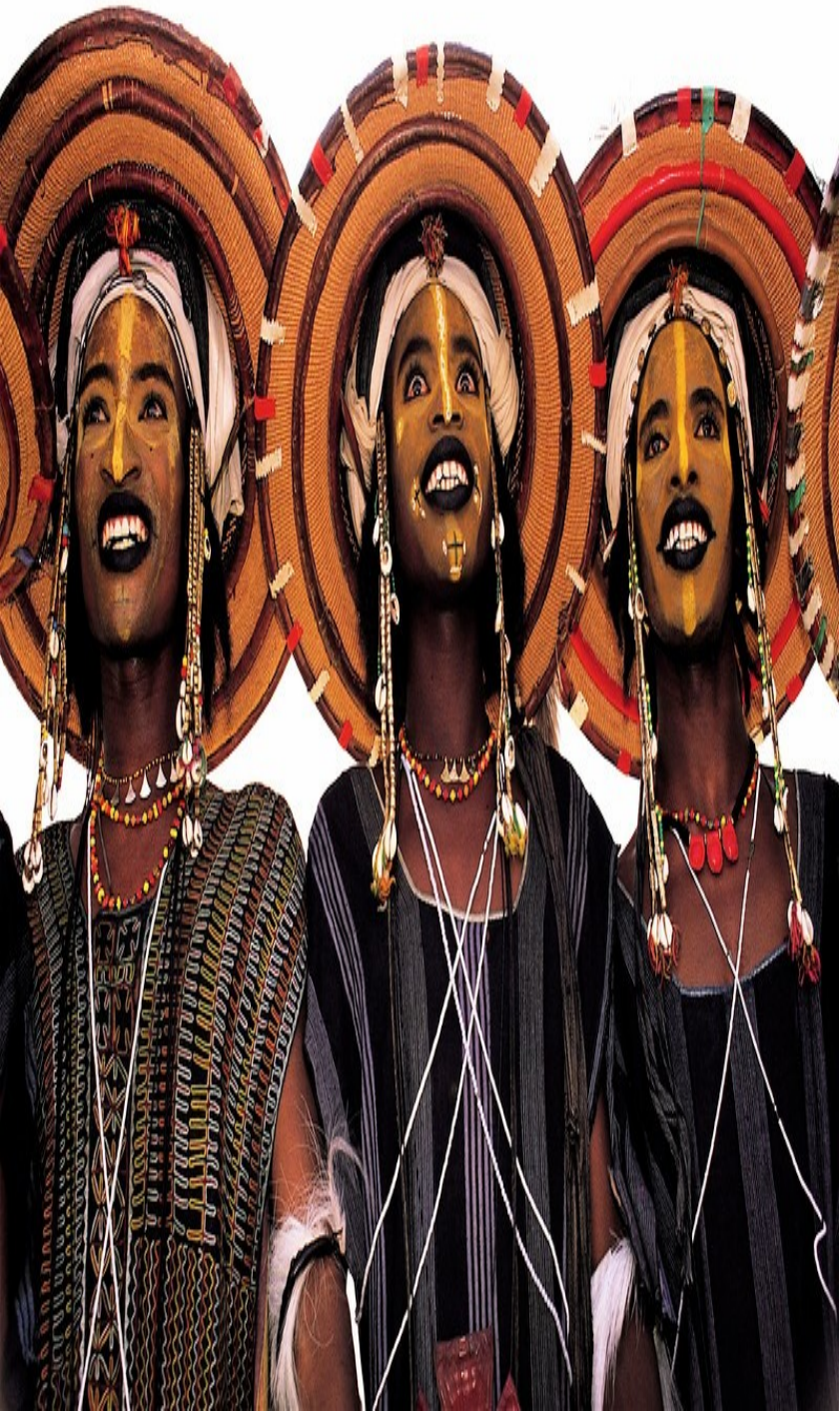
Department of Humanities and Social Studies in Medicine, McGill University

The Mindful Body: A Prolegomenon to Future Work in Medical Anthropology

- dualita těla (Descartes/Platón)
- ne pouze antropologie medicíny/filozofie
- mysl/tělo ... individualita/společnost (Západní tradice)
- konceptualizace
- emoce

subjekt

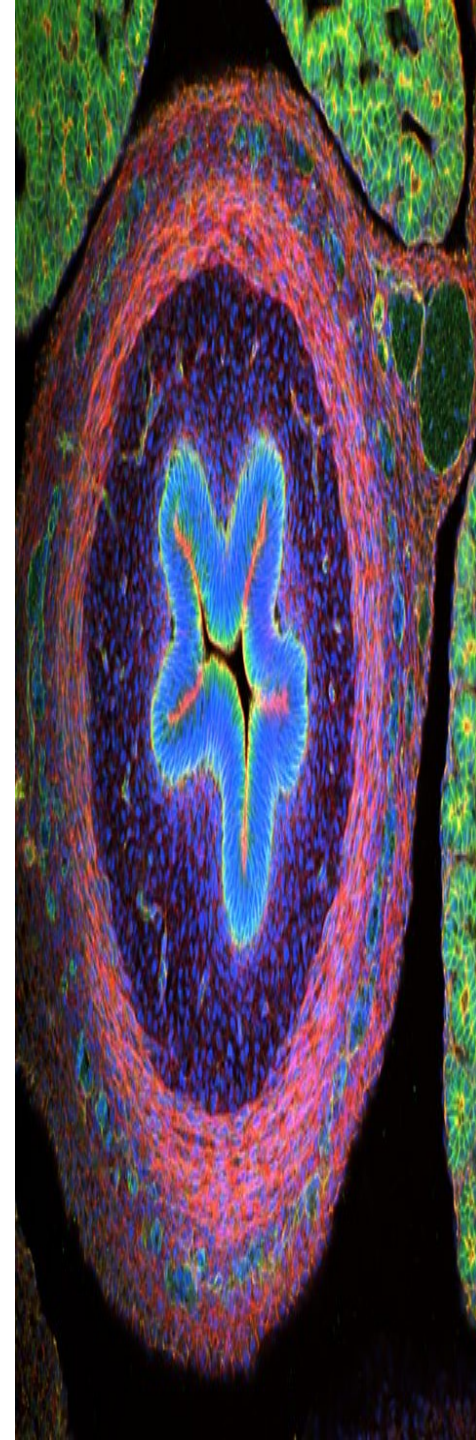
mnohočetné identity

- Západ: jedno konzistentní Já, Dualita rozum a cit
- Gahuku-Gama (části těla)
- Bororo (řada identit: rodiče, přátelé, nepřátelé)
- Cuna Indiáni (8 Já - část těla, intelektuál/hlava, zloděj/ruka, romantik/srdce ...)
- Zinacanteco (duše má 13 částí, rezervoár zemřelých duší, neunikátní bytost, jedinec je fragmentem sociálního světa Zinancanteco)
- Antropologie emocí

různá kulturní imaginace týkající se hranic života

- trobriand islands - člověk vzniká, pokud vane dobrý vítr - baluna ze země předků
- budhismus *theravada* - životní síla - *viňňana*, propojení fyzických a metafyzických/spirituálních elementů
- Japonsko - *mottanai*, pohřeb pro embrya jako pro věci (věci mají charakter quasi živých entit)
- Ecuador - quasi person *euca in the becoming stage*

hranice

lidství/člověka

- *Genetika* ... práh života je spojení vajíčka a spermie unikátní genetický design, vlastní DNA
- *Embryologie* ... práh života je po 14 dnech individuum, in-divisible, po tomto čase není možný vývoj dvojčat ...
- *Neurologie* ... práh života je možnost naměřit EEG, mezi 24tým a 27tým týdnem aktivita mozku
- *a ... porod*

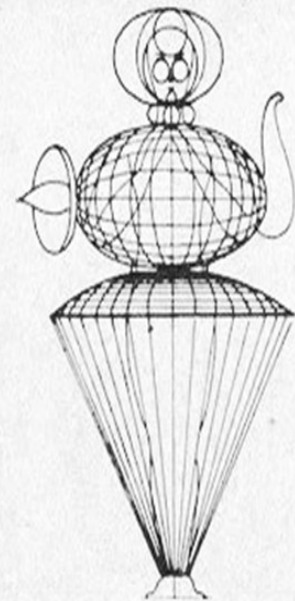
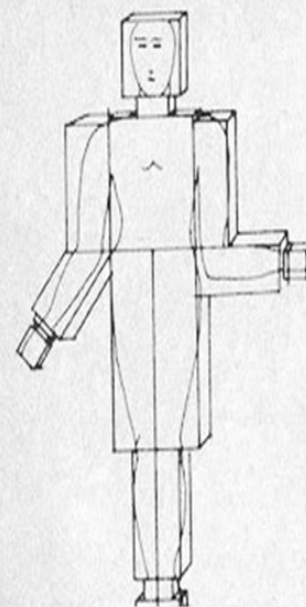

swarm intelligence
život jakom systém/sít'

liminální prostory mezi lidským a nelidským

- hranice: člověk - stroj
- zvíře/tělo
- chiméry/monstra mezi
bohy, lidmi a zvířaty
Egypt, Sumer, Aztékové, Řecko ...
- Golem, Frankenstein,
Robot, Kyborg
- kyberpunk

"Hanging in Bear in Devil"

Eskimo Medicine Man, Alaska

symbolika těla a vytváření „Druhého“

- Zobrazení humanoidů z 18. století.
- Podle de Mailleta pochází lidé z takovýchto vodních stvoření. Zdroj: Bobinet 1768

BioART

<http://www.youtube.com/watch?v=HAM9aG2DPNw&list=PL28C025ABD131E00D>

„To be human will mean that the human genome is, not a limitation, but our starting point.” Eduardo Kac

- BioArt jako imaginativní část biomoci, transgenetika, mutagenní umění, kyborg art
- Nové bytosti, chiméry, kyborgové
- *plantimals*: plant with human genetic material,
animans: animals with human genetic information/or humans with animal genetic information,
plantibodies: human genes transplanted to plants

kulturní imaginace fantastická zoologie

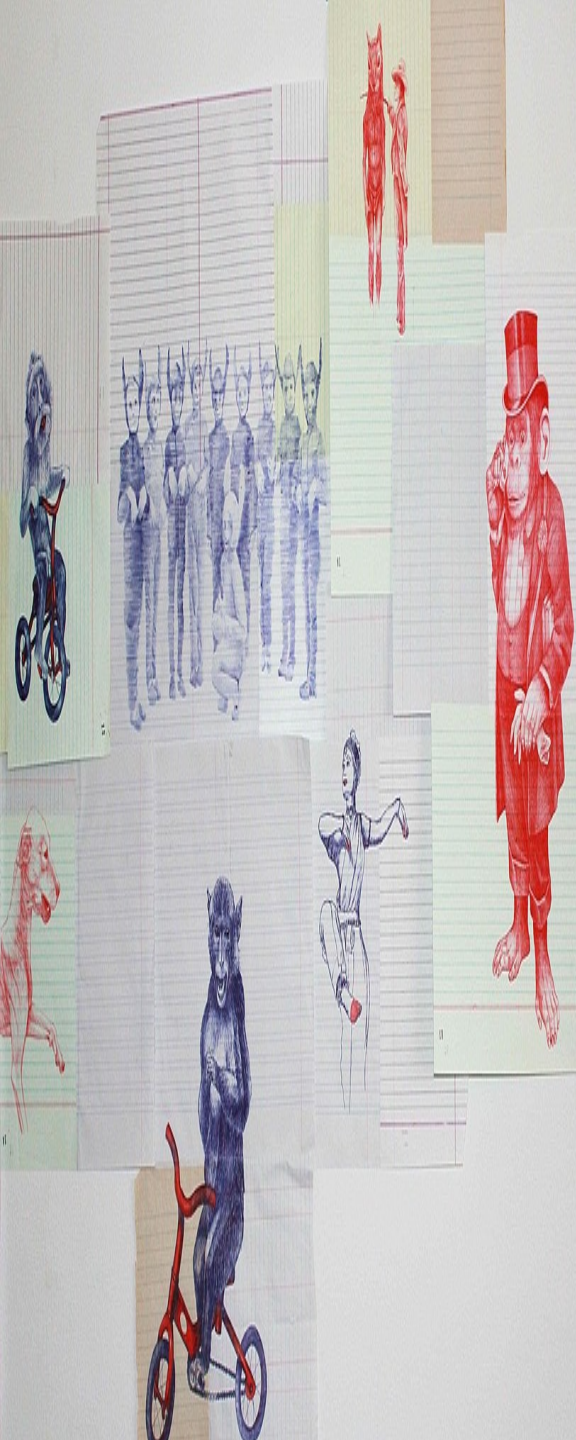
symetrická sociologie/antropologie

- Bruno Latour
- non-human/sít' aktérů
- role vědy
- symetrická antropologie (human i non-human, sítě, texty, věci, vztahy ...)

multispecies ethnography_ stefan helmreich

- antropologie života_ tvárná kategorie
- *becomings* - nové druhy vztahů_nehierarchické aliance, symbiózy, typy-události, objekty -akce, atd.)
- „nový antropos“ generuje nové etické a kulturní otázky
- polovina 20.stol (de-esencializace_gender, rasa, sexualita, etnicita, atd.)_21.stol - + nonhuman
- *zoo-ethnography* (zvířata rozrušující hranice)
- Symbiopolitics
- Haraway_OncoMouseTM

Helmreich, Kirksey

Fischer reminds us, *anthropos* was an entity sited between the divine and bestial, a being that self-reflexively fashioned itself as a member of the polis (2009:xv-xvi).

After Foucault, *anthropos* has also become a figure fashioned by the modern sciences of life, labor, and language—that is, by biology, political economy, and linguistics.

And in the contemporary moment, what counts as living, working, and communicating are under radical revision in the biosciences.

In this context, anthropologists have begun to ask:

- What is *anthropos* becoming?

posthumanism/transhumanism

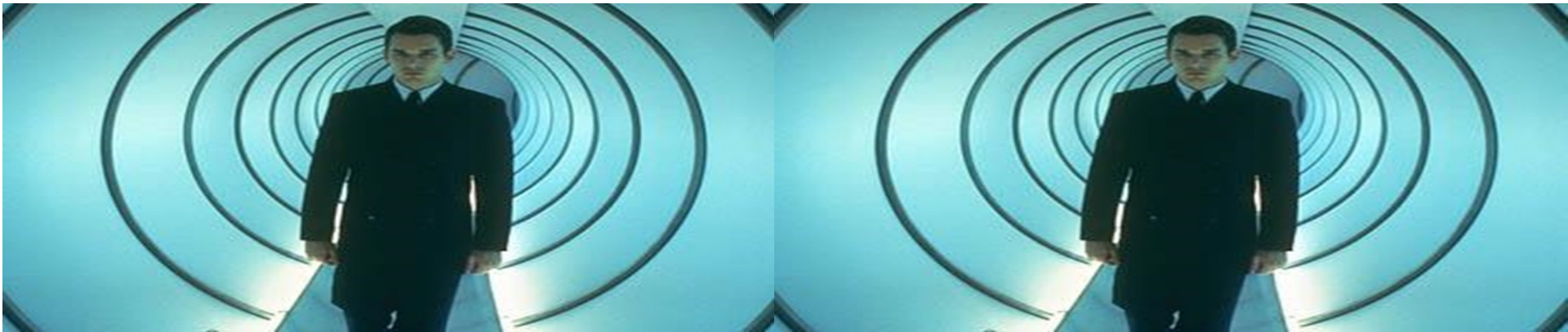
- Kde jsou hranice člověka jako druhu?
- proces stávání se člověkem
- tělo/duše/stroj
- Descartes, Kant, Foucault, Latour, Haraway, atd.
- kyborgové, kombinace druhů (člověk/zvíře/rostlina/věc)

posthumanismus

kritika

- technopesimismus_dystopie
- víra v přirozenost
- inspirace: Čapek, Huxley, Orwell, Matrix ...
- problém: ztráta lidství, autonomie, přirozenosti
- genetické inženýrství, manipulace s embryi, biotický člověk, nerovnost v přístupu k technologiím

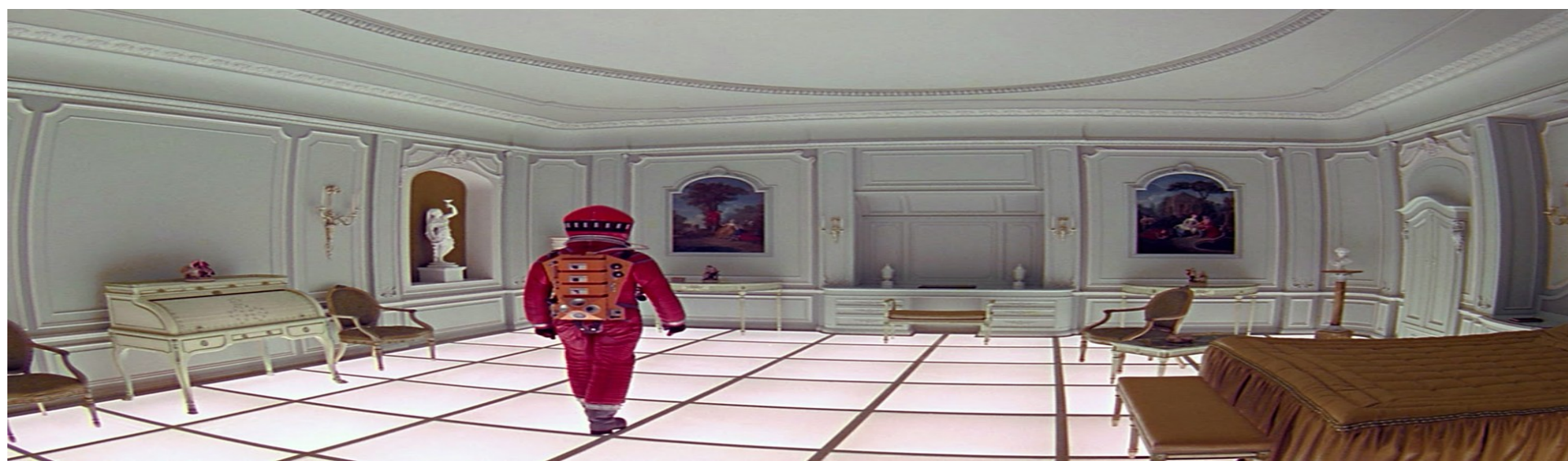

posthumanismus_

člověk jako informaCe

- Hayles, Katherine. 1999. How We Became Posthuman: Virtual Bodies in Cybernetics, Literature and Informatics
- Huxley, Julian. 1957. Transhumanism
- Wolfe, Cary. 2010. What is Posthumanism

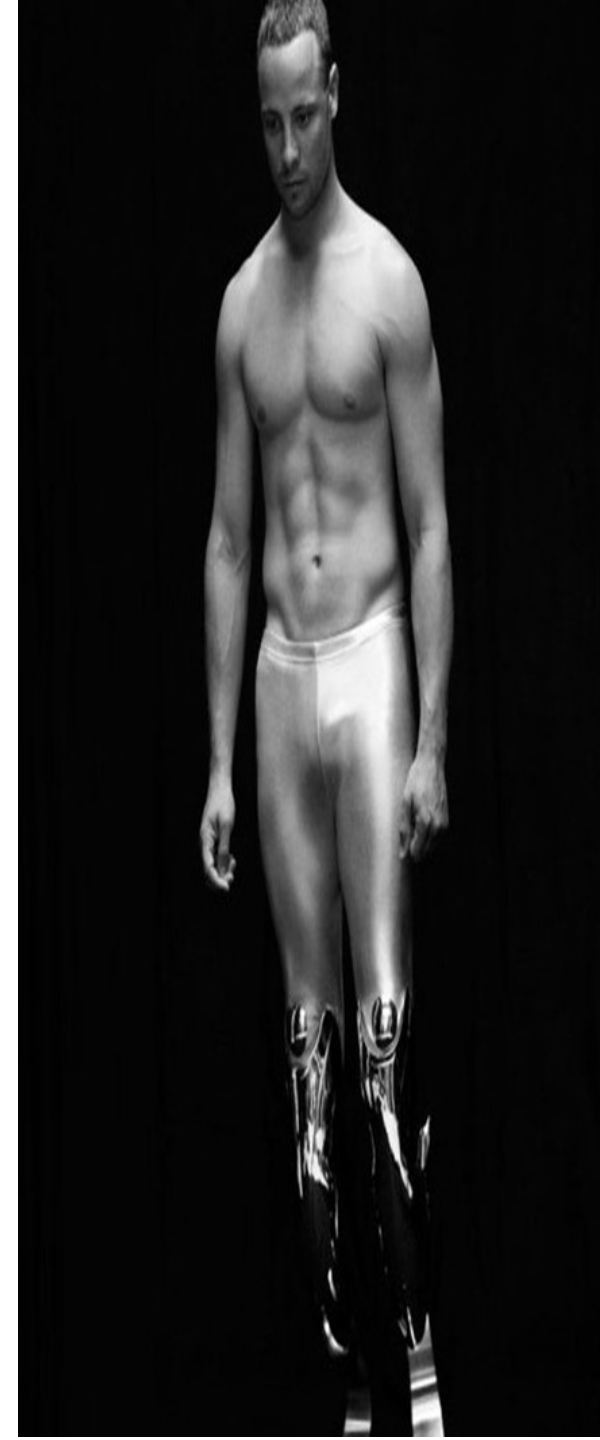
- informatika/kybernetika, tělo/biologie jako informace, tělo v kontextu informační teorie
- posttělesnost, tělo jako síť, tělo bez orgánů, kolektivní tělo

Hakken, David.

Cyborgs@Cyberspace? An
Ethnographer Looks at the
Future

„Slovem ‚kyborg‘ odkazují
ke všem entitám, jež nesou
lidskou kulturu, protože
jsme vždy byli
technologičtí i biologičtí,
a tedy kyborgičtí.“

jinakost

human genom project

Patricia Piccinini

- důvěra
- zodpovědnost a „dobro pro společnost“
- nové bytosti
- láska, kinship

technogenesis

Anker, Lindee, Shanken, Nelkin 2008

„The accelerating dynamic between cultural and genetic evolution produces what can be termed a co-evolution between technical knowledge and living matter“. “And it is this co-evolution between technical expertise and animate matter we term *technogenesis*. In other terms, *technogenesis* is the way in which the interactions between technology and biology impact our understanding of how nature exists, or would be, conceived and reconfigured in the future. ...“

„the future belongs to the
hybrids“